

Gemeente Sliedrecht
Aan het College van Burgemeester en Wethouders
Postbus 16
3360 AA SLIEDRECHT

Uw kenmerk	Ons kenmerk UIT/1602285	Datum 24 maart 2016
Onderwerp Reactie Dienst Gezondheid & Jeugd op het RIVM-rapport "Risicoschatting emissie PFOA voor omwonenden"	Bijlage(n) 1	Behandeld door/telefoonnummer A. Wijten/078 770 3302

Geacht College,

Op 10 maart jongsteleden informeerde ik de burgemeester van uw gemeente over voorbereidingen van de Dienst Gezondheid & Jeugd op de uitkomsten van het RIVM-onderzoek in verband met de uitstoot van de chemische stof PFOA door het bedrijf Chemours in Dordrecht.

Vandaag is het RIVM-rapport "Risicoschatting emissie PFOA voor omwonenden" bekend gemaakt. Het doel van het RIVM onderzoek was een gezondheidskundige risicoschatting te maken. De Dienst Gezondheid & Jeugd heeft met belangstelling kennis genomen van het RIVM rapport en de daarin opgenomen aanbevelingen. Als eerste adviseur op het terrein van medisch milieukundige vraagstukken voor uw college wil ik allereerst de aanbevelingen in de rapportage van het RIVM benoemen en vervolgens de resultaten van (epidemiologisch) onderzoek door de Dienst Gezondheid & Jeugd. Tevens wil ik een korte toelichting geven op de acties die door de Dienst Gezondheid & Jeugd in gang zijn en worden gezet.

Rapportage RIVM: aanbevelingen

Aan het slot van het rapport geeft het RIVM de volgende aanbevelingen:

- nader onderzoek in specifieke drinkwaterwinputten en zo nodig maatregelen als daarbij hogere concentraties PFOA worden vastgesteld;
- nadere evaluatie van alle epidemiologische informatie; door evaluatie van de resultaten van al het beschikbare wetenschappelijk onderzoek komt er meer duidelijkheid over de relatie tussen blootstelling van mensen aan PFOA en mogelijke gezondheidsklachten of aandoeningen;
- een gerichte steekproef onder omwonenden om te controleren of de bloedserumconcentraties PFOA op dit moment zo laag zijn als het RIVM met de berekeningen en modellering in het rapport voorspelt;
- nader onderzoek naar de gezondheidsrisico's voor werknemers van de fabriek in Dordrecht.

De Dienst Gezondheid & Jeugd kan instemmen met het advies van het RIVM. De verwachting is dat er, als de Staatssecretaris deze aanbevelingen overneemt, geruime tijd (één tot anderhalf jaar) overheen zal gaan alvorens het aanbevolen literatuuronderzoek en het gerichte bloedonderzoek zijn afgerond en de resultaten daarvan bekend zijn. Het RIVM geeft aan dat, op basis van die resultaten, een betere inschatting gemaakt kan worden van het nut van nader gezondheidsonderzoek onder de omwonenden van de fabriek. De Dienst Gezondheid & Jeugd kan zich voorstellen dat, gezien de nog ontbrekende informatie, nader literatuur- en gericht bloedonderzoek wenselijk is.

Voor wat betreft de aanbevelingen ten aanzien van de drinkwaterwinputten en de werknemers van Chemours ziet de Dienst Gezondheid & Jeugd voor zichzelf geen rol weggelegd.

Rapportage Dienst Gezondheid & Jeugd: Resultaten van onderzoek naar het vóórkomen van kanker rond Chemours

Na de opdracht van het Ministerie I&M aan het RIVM heeft de Dienst zich zo goed mogelijk voorbereidt op beantwoording van vragen van bestuurders, bevolking en media. In afwachting van de resultaten van het RIVM onderzoek heeft de Dienst Gezondheid & Jeugd epidemiologisch onderzoek uitgevoerd.

PFOA is door de International Agency for Research on Cancer van de Wereldgezondheidsorganisatie geclassificeerd als mogelijk kankerverwekkend voor mensen: PFOA kan bij mensen mogelijk testis- en nierkanker veroorzaken. Bij dierproeven is gebleken dat PFOA beschadiging van de lever kan veroorzaken. Om die reden heeft de Dienst Gezondheid & Jeugd onderzoek gedaan naar de kankerincidentie (het aantal nieuwe gevallen van kanker in de periode 1989-2013) in het gebied rond de fabriek. Bij het Integraal Kankercentrum Nederland zijn gegevens opgevraagd voor deze periode in omliggende postcodegebieden rond Chemours: hoeveel gevallen van testis-, nier- en leverkanker zijn geregistreerd en hoeveel gevallen van kanker in totaal. Deze werkelijk opgetreden aantallen gevallen van kanker zijn vergeleken met de gemiddelde te verwachten aantallen in Nederland, rekening houdend met aantal inwoners, leeftijd en geslacht. Voor geen van de soorten kanker is een verhoogde incidentie gevonden, ook niet voor kanker totaal.

Vervolgacties Dienst Gezondheid & Jeugd

In reactie op het uitbrengen van het rapport door het RIVM onderneemt de Dienst Gezondheid & Jeugd de volgende acties:

- **Adviesaanvraag bij de RIVM Expertgroep Gezondheidsonderzoek en Nazorg**

De Dienst Gezondheid & Jeugd heeft nader advies gevraagd aan de Expertgroep Gezondheidsonderzoek en Nazorg na rampen en (milieu-) incidenten van het RIVM over voor- en nadelen van bloedonderzoek en andere vormen van gezondheidsonderzoek onder omwonenden. Dit in aanvulling op de aanbeveling in het RIVM rapport met betrekking tot de steekproef bloedonderzoek. Op basis van dat advies zullen wij de gemeenten Dordrecht, Sliedrecht en Papendrecht adviseren over het al dan niet uitvoeren van een dergelijk onderzoek. Het advies van de expertgroep wordt een deze dagen verwacht.

- **Informereren van huisartsen**

De Dienst Gezondheid & Jeugd zal de huisartsen in Dordrecht, Sliedrecht en Papendrecht informeren over de resultaten van het RIVM onderzoek. Wij zullen de betrokken huisartsen tevens informeren over de beperkingen van het verrichten van een individuele bloedtest naar het gehalte PFOA. De uitslag van zo'n bloedtest is op dit moment niet goed te interpreteren. Er is nog veel onduidelijkheid en onzekerheid over welke gezondheidsschade mogelijk is bij welke PFOA gehalten in het bloed. Het is niet duidelijk wat het gezondheidsadvies moet zijn bij een hoog gehalte PFOA in het bloed. Er is geen behandeling mogelijk om PFOA uit het bloed te krijgen.

- **Beantwoording vragen bezorgde omwonenden**

Tot op heden zijn bij de Dienst Gezondheid & Jeugd weinig gezondheidsklachten gemeld in relatie tot (mogelijke) PFOA-blootstelling. Voor vragen van bezorgde omwonenden is de Dienst op werkdagen telefonisch bereikbaar. Onze medewerkers Medische Milieu Kunde (MMK) zullen de vragen inventariseren en zo goed mogelijk beantwoorden.

- **Afstemming gemeenten**

Met de drie betrokken gemeenten (Dordrecht, Sliedrecht en Papendrecht) zal de komende tijd zo veel mogelijk afstemming plaatsvinden, onder andere op het gebied van communicatie, met betrekking tot de resultaten van onze adviesaanvraag bij de expertgroep van het RIVM en voor wat betreft onze bijdrage aan de geplande bewonersavond.

Na een incident kunnen verschillende vormen van maatschappelijke gevoelens escaleren tot een hoger niveau. Om goed zicht te (blijven) houden op de signalen adviseren wij u te blijven monitoren of en waar de onrust zich voor doet. Dit kan onder andere door de verschillende instanties of maatschappelijke organisaties regelmatig te bevragen of gelegenheid te geven zorgen te delen. Ons streven is om samen met u eventuele maatschappelijke onrust zo veel mogelijk te voorkomen en/of er op in te spelen en vragen vanuit de gemeenten, bevolking en media zo goed mogelijk te beantwoorden.

Ik hoop u met deze informatie van dienst te zijn.

Vanzelfsprekend zullen we met elkaar de ontwikkelingen voor wat betreft de - gevolgen van- PFOA-uitstoot door Chemours blijven volgen en u informeren over zaken die de publieke gezondheid betreffen.

Met vriendelijke groet,

A. Wijten
Directeur Dienst Gezondheid & Jeugd a.i.